॥ ३॥मनसावचसाकर्मणाभक्षणेनेतिचतुर्विधाहिंसा तत्रएकेनत्यक्तासर्वात्मनात्यक्तानभवति नह्यभक्षयतःअसंकल्पयतःअन्यमांसंभोक्ष्येइत्यवदतःअकुर्वतोवाहिंसाकेनचिदंशेनभवति॥४॥तत्रदृष्टांतमाह यथेति एकेनपादेनविनात्रिभिःपादैःपशुरिवेयमप्येकेनांशेनहीनाअंशत्रयेणनतिष्ठतीत्यर्थः ॥ ५ ॥ यथेति नागपदेगजपदेक्षुद्रपदानामिवसर्वेषांधर्माणांसमावेशोभवतिअहिंसायां कौंजरेपदेदत्तेसतिसर्वाणिप

कर्मणामनुजःकुर्वन्हिंसांपार्थिवसत्तम ॥ वाचाचमनसाचैवकथंदुःखात्प्रमुच्यते ॥ ३ ॥ भीष्मउवाच चतुर्विधेयंनिर्दिष्टात्वहिंसाब्रह्मवादिभिः॥ एकैकतोपिविभ्रष्टानभवत्यरिसूदन॥ ४ ॥ यथासर्वश्चतुष्पाद्वैत्रिभिःपादैर्नतिष्ठति ॥ तथैवेयंमहीपालकारणैःप्रोच्यतेत्रिभिः ॥ ५ ॥ यथानागपदेन्यानिपदानिपदगामिनां॥ सर्वाण्येवापिधीयंतेपदजातानिकौंजरे॥ ६ ॥ एवंलोकेष्वहिंसातुनिर्दिष्टाधर्मतःपुरा ॥ कर्मणालिप्यतेजंतुर्वाचाचमनसापिच ॥ ७॥ पूर्वंतु मनसात्यक्तातथावाचाथकर्मणा॥नभक्षयतियोमांसंत्रिविधंसविमुच्यते॥८॥त्रिकारणंतुनिर्दिष्टंश्रूयतेब्रह्मवादिभिः॥मनोवाचितथास्वादेदोषात्येषुप्रतिष्ठिताः॥ ९॥ नभक्षयंत्यतोमांसंतपोयुक्तामनीषिणः॥ दोषांस्तुभक्षणेराजन्मांसस्येहनिबोधमे॥ १० ॥ पुत्रमांसोपमंजानन्खादतेयोविचक्षणः ॥ मांसंमोहसमायुक्तःपुरुषःसोऽधमःस्मृतः॥ ११ ॥ पितृमातृसमायोगेपुत्रत्वंजायतेयथा॥ हिंसांकृत्वावशःपापोभूयिष्ठंजायतेतथा ॥ १२ ॥ रसंचप्रतिजिह्वायाज्ञानंप्रज्ञायतेयथा॥ तथाशास्त्रेषुनियतंरागोत्यास्वादिताद्भवेत्॥ १३ ॥ संस्कृतासंस्कृताःपक्वालवणालवणास्तथा॥प्रजायंतेयथाभावास्तथाचित्तंनिरुध्यते॥१४॥ भेरीमृदंगशब्दांश्चतंत्रीशब्दांश्चपुष्कलान्॥ निषेविष्यंतिवैमंदामांसभक्षाःकथंनराः॥ १५ ॥ अचिंतितमनिर्दिष्टमसंकल्पितमेवच॥ रसगृध्याभिभूतायेप्रशंसंतिफलार्थिनः॥ १६॥ प्रशंसात्येवमांसस्यदोषकर्मफलान्विता॥ जीवितंहिपरित्यज्यबहवःसाधवोजनाः॥ १७॥ स्वमांसैःपरमांसानिपरिपाल्यदिवंगताः॥ १८॥ एवमेषामहाराजचतुर्भिःकारणैर्वृता॥ अहिंसातवनिर्दिष्टासर्वधर्मानुसंहिता॥ १९॥ इतिश्रीमहाभारतेअनु॰आनुशासनिकेपर्वणिदानधर्मेमांसवर्जनकथनेचतुर्दशाधिकशततमोऽध्यायः॥ ११४॥ ॥७॥ युधिष्ठिरउवाच अहिंसापरमोधर्मइत्युक्तंबहुशस्त्वया॥ श्राद्धेषुचभवानाहपितॄनामिषकांक्षिणः॥ १॥ मांसैर्बहुविधैःप्रोक्तस्त्वयाश्राद्धविधिःपुरा॥ अहत्वाचकुतोमांसमेवमेतद्विरुध्यते॥ २॥

दानियथापिधीयंतेएवंहिंसायांसर्वेधर्माःपिधीयंते ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥१०॥११॥ पित्रिति यथास्त्रीपुंयोगेनांतरीयकंपुत्रजन्मएवंहिंसकस्यभूयिष्ठंपापयोनौजन्मेत्यर्थः ॥१२॥१३॥१४॥१५॥१६ ॥ जीवितंहीति यथास्वमांसार्पणात्शिबिरूर्ध्वंगतःएवंपरमांसादनादधोगच्छतीत्यर्थः ॥१७॥१८॥१९॥ इतिअनु॰नै॰भा॰चतुर्दशाधिकशततमोऽध्यायः ॥ ११४ ॥ ॥ ७ ॥ अहिंसेति ॥ १ ॥२॥

Digitized by Google